

REMISSYTTRANDE

EU på hemmaplan (SOU 2016:10)

SABOs synpunkter

SABO anser att det är mycket positivt att en statlig utredning har sett över möjligheterna att främja insyn, delaktighet och inflytande för aktörer i Sverige när det gäller frågor som beslutas på EU-nivå. För bransch- och intresseorganisationer som SABO är det väsentligt att i ett tidigt skede få insyn i det EU-arbete som den svenska regeringen medverkar i. Det gör det möjligt för oss att bidra med information om vilka konsekvenser olika beslut skulle få för respektive sektor i Sverige, samt att ge synpunkter på och förbättringsförslag för arbetets inriktning.

SABOs synpunkter begränsas till de förslag som redovisas i utredningens kapitel 4 och 5. Här instämmer SABO generellt sett i utredningens bedömningar och tillstyrker flera av utredningens förslag. Framförallt välkomnar vi förslagen om EU-beredningsgrupper och fylligare faktapromemorior.

SABO anser dock att uppdraget till de EU-beredningsgrupper som utredningen föreslår bör utvidgas för att skapa reella möjligheter till insyn, delaktighet och inflytande. För att få fram de bästa förslagen och lösningarna behövs en öppnare kultur där regeringen och Regeringskansliet inte bara lyssnar på intressenters förslag utan också diskuterar olika möjligheter och är öppna med den svenska positionen i rådsarbetet. Dialog är nyckelordet.

SABO, Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag, är bransch- och intresseorganisation för 300 allmännyttiga bostadsföretag som tillsammans äger och förvaltar 802 000 bostäder. Var sjunde svensk bor i allmännyttan. Bostadsföretagen berörs av flera av de politikområden där det tas beslut på EU-nivå, exempelvis energi, offentlig upphandling och konkurrens.

4. Bättre insyn, delaktighet och inflytande

4.5.1 Regeringen

SABO tillstyrker förslaget att Regeringskansliet ska inrätta EU-beredningsgrupper. SABO anser att EU-beredningsgrupper är det viktigaste förslaget från utredningen för att öka insyn, delaktighet och inflytande. Framförallt är det väsentligt att dialogen med berörda organisationer tidigareläggs och formaliseras så att EU-arbetet i Regeringskansliet sker på ett enhetligt och transparent sätt. Grupperna kan bidra till att fler svenska aktörer väljer att aktivt försöka påverka processen på EU-nivå. Men EU-beredningsgrupperna är också en förutsättning för Regeringskansliet att inhämta synpunkter för välgrundade beslut om svenska ståndpunkter. EU-beredningsgrupperna innebär alltså en ömsesidig nytta. Det är viktigt att den person som leder grupperna har insyn i och kan redogöra för de ståndpunkter som regeringen driver, så att grupperna inte enbart används för informationsinhämtning, utan också innebär en verklig dialog. Grupperna bör ledas av ansvarig statssekreterare, som utredningen föreslår, men kompletteras med arbetsmöten som leds av ansvarig handläggare. De tidpunkter som utredningen pekar ut som kritiska för gruppens arbete instämmer vi i. Likaså att arbetet och de synpunkter som inlämnas av organisationer ska dokumenteras, för transparensens skull.

SABO bedömer att det inte är ändamålsenligt att genomföra förslaget att skapa särskilda nationella e-samråd i samband med lagstiftningsarbetet i EU. Den sorts skriftliga synpunkter som efterfrågas bör huvudsakligen kunna inrymmas i det vanliga remissförfarandet och vi ser därför inte behov av att inrätta ytterligare en kanal för det. Däremot är det väsentligt att Regeringskansliet genomgående nyttjar remissförfarandet när Europeiska kommissionen har presenterat ett förslag till direktiv/förordning och rådsarbetet ska påbörjas. Därtill vore det en positiv utveckling om remissförfarandet sker digitalt.

SABO bedömer att det inte är ändamålsenligt att genomföra förslaget att Regeringskansliet ska utarbeta promemorior i en särskild EU-serie. Promemoriorna är tänkta att färdigställas efter att rättsakten antagits i EU. Eftersom möjligheterna att påverka utformningen då är ytterst begränsade, är det viktigt att istället utveckla innehållet i faktapromemoriorna (se nedan). Vidare anser vi att information bör förmedlas inom respektive sakområde, exempelvis energi. Det är där som medborgare och organisationer generellt sett söker information för att uppdatera sig i aktuella frågor. Därmed finns inte behov av en särskild EU-serie.

SABO tillstyrker förslaget om att regeringens faktapromemorior på ett fylligare och mer enhetligt sätt ska innehålla information om intresserade aktörers synpunkter. Därutöver är det väsentligt att regeringens bedömningar och

ståndpunkter redovisas tydligare och mer detaljerat än vad som nu sker. Gärna på artikelnivå. Det är rimligt att såväl Riksdag som andra aktörer ska veta vilka ståndpunkter regeringen driver i rådsarbetet. Vi instämmer i förslaget att faktapromemoriorna bör finnas tillgängliga på regeringen.se med möjlighet till en elektronisk bevakningstjänst. Det är rimligt att de fem veckor regeringen har på sig att upprätta faktapromemoriorna förlängs.

SABO tillstyrker förslaget att regeringens förändrade arbetsätt bör framgå av förordningen med instruktion för Regeringskansliet och preciseras i interna riktlinjer. Det är ett sätt att formalisera och säkerställa förändringen.

4.5.3 Myndigheter

SABO tillstyrker förslaget att regeringen ska förtydliga myndigheternas samrådsansvar i sina instruktioner.

SABO tillstyrker förslaget att myndigheter bör skapa formella och transparenta samrådsformer.

SABO tillstyrker förslaget att myndigheter bör informera om sitt deltagande i pågående EU-processer.

5. Bättre information om EU

5.5.1 Regeringskansliet

SABO avstyrker förslaget att Regeringskansliet ska skapa en EU-portal. Det är viktigt att det finns en bra basinformation om exempelvis beslutsprocessen i EU. Där utgör avsnitt 4.4 i betänkandet är ett föredömligt exempel som bör kunna återanvändas i flera sammanhang. Löpande information om exempelvis pågående lagstiftningsärenden på EU-nivå bör dock förmedlas inom respektive sakområde, exempelvis energi. Det är där som medborgare och organisationer generellt sett söker information för att uppdatera sig i aktuella frågor. Därmed finns inte behov av en samlande EU-portal.

5.6.1 Myndigheter

SABO tillstyrker förslaget att regeringen i regleringsbrev ska förtydliga svaret att informera om EU-arbetet för myndigheter som har sådana arbetsuppgifter. Förutom att myndigheterna redogör för sitt arbete är det väsentligt att de också bidrar till att höja kunskapsnivån inom sina respektive sakområden genom att publicera regelbunden övergripande information om aktuella EU-frågor, exempelvis initiativ från Europeiska kommissionen och Europaparlamentet. Ett gott exempel på detta är att Boverket årligen publicerar *EU och*

bostadspolitiken där Boverket beskriver utvecklingen inom EU-samarbetet och hur förutsättningarna att bedriva en nationell bostadspolitik kan påverkas.

Stockholm den 3 juni 2016

Kurt Eliasson
VD